

בְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ. (תהלים קלג) **מִאֵן שֶׁמֶן הַטּוֹב.** דָּא מְשַׁח רְבוּת קִדְשָׁא, דְּנִגְיֵד וְנִפְיֵק מִעֲתִיקָא קִדְיָשָׁא, דְּאִשְׁתַּכַּח בַּהֵוָּא נִהָר עֲלָאָה, דְּיִנְקָא לְבָנִין, לְאֲדִלְקָא בּוֹצִינִין, וְהָהוּא מְשַׁח נְגִיד בְּרִישָׁא דְמִלְפָּא, וּמְרִישִׁיה לִיקִירוֹ דְּדִיקְנָא קִדְיָשָׁא, וּמִתְמָן נְגִיד לְכָל אֵינוֹן לְבוּשֵׁי יָקָר דְּמִלְפָּא אֲתַלְפֵּשׁ בְּהוּ. הָדָא הוּא דְכֹתִיב, שְׂוֹרֵד עַל פִּי מְדוּתָיו. עַל פִּי מְדוּתָיו מִמֶּשׁ, וְאֵלִין אֵינוֹן פְּתָרֵי מִלְפָּא דְשָׁמִיּה קִדְיָשָׁא אֲשֶׁתַּכַּח בְּהוּ.

הָא חֲזִי, כָּל נְגִידוֹ, וְכָל חִידוֹ דְעֲלָמִין, לָא נַחִית לְבִרְכָּא, אֲלֵא עַל יְדָא דְאֵלִין פְּתָרִין קִדְיָשִׁין, דְּאֵינוֹן שְׁמָא דְמִלְפָּא קִדְיָשָׁא, וּבְגִין כְּפֵךְ שְׂוֹרֵד עַל פִּי מְדוּתָיו. עַל פִּי מְדוּתָיו וְדָאֵי כְּמָה דְאֵתְּ אָמַר (במדבר ד) עַל פִּי אֶהְרֵן וּבְנָיו תִּהְיֶה. כְּפֵךְ עַל פִּי מְדוּתָיו, נַחִית וְנִגְיֵד לְכֻלְהוּ עֲלָמִין, לְאֲשֶׁתַּכַּח בְּרַכָּאן לְכֻלָּא. וְתָא חֲזִי, הָאֵי שֶׁמֶן (דף פ' ע"א) טוֹב לֹא זָמִין, עַד הָהוּא זְמַנָּא דְפּוֹלְחָנָא דְלִתְמָא הָוָה סְלִיק, וְאֲתַעְרַעַן דָּא בְּדָא, הָדָא הוּא דְכֹתִיב, (משלי כו) שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יִשְׂמַח לֵב. שֶׁמֶן לְעִילָא, וּקְטֹרֶת לְתַתָּא, כְּדִין הוּא חֲדוּתָא דְכֻלָּא. רַבִּי אַחָא וְרַבִּי יְהוּדָה זְקִיפּוּ יַדִּין, וְאוּדּוּ לְרַבִּי אַבָּא.

רַבִּי אַחָא פִּתַּח, (בראשית כ) וַיִּבֵּא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה, וּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם גַּם אֲנֹכִי יַדְעֹתִי כִּי בָתֶם לְכַבֵּךְ עֲשִׂיתָ זֹאת. הָאֵי וַיִּבֵּא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ, מָאֵי שְׁנָא בְּאוֹמוֹת הָעוֹלָם, וַיִּבֵּא אֱלֹהִים, וְלִישְׂרָאֵל לָא. (אלא דא הוּא רִזָּא דְאֱלֹהִים אַחֲרִים וְאִית לֵךְ לְמַגְדֵּעַ דְּשֶׁמָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ישעיה נ"ז) רַם וְנִשְׂא שׁוֹכֵן עַד וְקִדּוּשׁ שְׁמוֹ וְהוּא בְּלַחֲדוּי מִלְפָּא עַל כָּל מַה דְּאֲשֶׁתַּכַּח בֵּין לְעִילָא בֵּין לְתַתָּא וְהִיכְלָא קִדְיָשָׁא דִּילִיָּה בְּאִמְצְעִיתָא אֲתַתְקַן וּכְתַרְנִיָּה אִית שְׂבַעִין פְּתָרִין וּמְנַהֵן אֲתַמְשְׁבוּ ע' רַבְרַבִּין וְאֲתַמְנּוּ עַל ע' עֲמִין דְעִלְמָא לְמַתּוּ כָּל חַד וְחַד שְׁלִיט עַל עַמִּיה וְעַל אֲרַעִיה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִי לִישְׂרָאֵל רִזָּא דְשָׁמִיּה בְּלַחֲדוּיָהוּן

בְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ. מִי שֶׁמֶן הַטּוֹב? זֶה שֶׁמֶן מִשְׁחַת קִדְשׁ שְׂשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא מִהַעֲתִיק הַקִּדּוּשׁ שְׁנִמְצָא בְּאוֹתוֹ נִהָר עֲלִינוּ, שְׁמִינִיק אֶת הַבָּנִים לְהַדְלִיק מְנֹרוֹת, וְאוֹתוֹ שֶׁמֶן שׁוֹפֵעַ עַל רֹאשׁ הַמֶּלֶךְ, וּמְרִישׁוֹ לְכָבוֹד שֶׁל הַזֶּקֶן הַקִּדּוּשׁ, וּמִשָּׁם שׁוֹפֵעַ לְכָל אוֹתָם לְבוּשֵׁי כְבוֹד שֶׁהַמֶּלֶךְ מִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב שְׂוֹרֵד עַל פִּי מְדוּתָיו. עַל פִּי מְדוּתָיו מִמֶּשׁ, וְאֵלוֹ הֵם פְּתָרֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁהִשָּׁם הַקִּדּוּשׁ נִמְצָא בָּהֶם.

כֹּא רָאָה, כָּל הַשֹּׁפֵעַ וְכָל שְׂמַחַת הָעוֹלָמוֹת לֹא יוֹרְדִים לְכַרְךָ אֲלֵא עַל יְדֵי הַפְּתָרִים הַקִּדּוּשִׁים הַלְלוּ, שֶׁהֵם שְׁמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקִּדּוּשׁ, וּמִשׁוֹם כְּפֵךְ שְׂוֹרֵד עַל פִּי מְדוּתָיו. עַל פִּי מְדוּתָיו וְדָאֵי, כְּמוֹ שְׁנָאֲמַר (במדבר ד) עַל פִּי אֶהְרֵן וּבְנָיו תִּהְיֶה. כְּפֵךְ עַל פִּי מְדוּתָיו יוֹרֵד וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל הָעוֹלָמוֹת, לְהַמְצִיא בְּרֻכּוֹת לְכֻלָּם. וְכֹא רָאָה, הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב הַזֶּה אֵינוֹ זָמִין, עַד אוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַעֲבוּדָה שְׁלֵמָטָה הֵיטָה עוֹלָה וְנִפְגָּשִׁים זֶה בְּזֶה. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (משלי כו) שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יִשְׂמַח לֵב. שֶׁמֶן לְמַעְלָה וּקְטֹרֶת לְמַטָּה, אֲזִי זֶה שְׂמַחַת הַכֹּל. רַבִּי אַחָא וְרַבִּי יְהוּדָה זְקִיפּוּ יַדִּים, וְהוּדוּ לְרַבִּי אַבָּא.

רַבִּי אַחָא פִּתַּח, (בראשית כ) וַיִּבֵּא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה, וּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם גַּם אֲנֹכִי יַדְעֹתִי כִּי בָתֶם לְכַבֵּךְ עֲשִׂיתָ זֹאת. וַיִּבֵּא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ הַזֶּה, מָה שְׁנָא בְּאוֹמוֹת הָעוֹלָם וַיִּבֵּא אֱלֹהִים, וְלִישְׂרָאֵל לָא? (אלא וְהוּא סוּד שֶׁל אֱלֹהִים אַחֲרִים. וְיֵשׁ לֵךְ לְדַעַת שֶׁהִשָּׁם שֶׁל הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (ישעיה נז) רַם וְנִשְׂא שׁוֹכֵן עַד וְקִדּוּשׁ שְׁמוֹ, וְהוּא לְבִדּוֹ מֶלֶךְ עַל כָּל מַה שְׁנִמְצָא בֵּין לְמַעְלָה בֵּין לְמַטָּה, וְהִיכְלָל הַקִּדּוּשׁ שֶׁל בְּאִמְצַע נִתְקַן, וְסִבְיָו יֵשׁ שְׂבַעִים פְּתָרִים, וּמֵהֶם